

ta sestoji iz več nego dveh zborov, na njegova oba prva zbora, katera se moreta, ako treba, radi izvrševanja svojih nalog, pomnožiti z dvema ali več beležniki. Po preteku triletnega, za razpust določenega roka skliče predsednik sodnega dvora beležnike na občni zbor, da volijo občno disciplinarno komoro. Naredbe glede oskrbovanja novcev in računovodstva stopijo v veljavo 1. junija 1890, a one o kontroli 1. januarija 1891.

Tako se glase predpisi ukaza z dne 30. januarija 1890.

(Konec prihodnjic)

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) V svrhu odmere prispevka k splošnemu preskrbljevalnemu zakladu na Dunaji ne sme se v pošte vjemati vrednost nepremakljive imovine, ležeče zunaj dunajskega obmestja, pri preračunu čiste zapuščine.¹⁾

C. kr. višje sodišče na Dunaji premenilo je odlok prvega sodnika, s katerim se je v zapuščinski zadevi nazadnje na Dunaju bivajočega H. prispevek k dunajskemu splošnemu preskrbljevalnemu zakladu, uračunši vrednost zunaj dunajskega obmestja ležečih zapuščinskih zemljišč odmeril, in pri izmeri vprašavnega prispevka ni v pošte jemalo vrednosti teh zemljišč.

C. kr. najvišje sodišče potrdilo je na revizijski rekurz, katerega je vložila dunajska občina, višjesodno razsodbo.

Razlogi.

Dvorni dekret z dne 30. avgusta 1806, št. 782. zb. j. z., s katerim se je odredilo, da se pristojbina pol odstotka za dobrodelni zaklad pobira od vseh zapuščin, o katerih se razpravlja v mestu in v okolišu dunajske ubožnice, pojasnil se je z dvornim dekretom z dne 22. junija 1821, št. 1770. zb. j. z. v tem smislu, da se ta prispevek zaračuna pri zapuščinah, presegajočih 100 gld., samo omejeno na mesto in na okoliš dunajske ubožnice. Tudi dostavek, »in se torej ne nanaša na one zapuščine, katere leže zunaj

¹⁾ Glej razsodbo najvišjega sodišča z dne 7. julija 1896, št. 7752, št. 1308 J. M.

omenjenega okoliša, akoravno se mora zapuščinska razprava o njih vršiti v smislu obstoječih jurisdikcijskih predpisov po kakem dunajskem sodišču, nikakor ne nasprotuje razlagi navedenega dvornega dekreta v tem smislu, da se mora plačevati (oziraje se na določilo §-a 300. o. d. z.) prispevek za dobrodelni (zdaj splošni preskrbljevalni) zaklad samo od vse premične zapuščine in od one nepremične zapuščine, katera leži na Dunaji, ali v okolišu dunajske ubožnice, ako se o zapuščini z ozirom na bivališče zapustnikovo razpravlja pred dunajskim sodiščem. To pa radi tega, ker tudi pri takih zapuščinskih razpravah, katere bi se po dostavku navedenega dvornega dekreta samo vsled obstoječih jurisdikcijskih predpisov razpravljale pri dunajskem sodišču, morejo biti nepremičnine, ležeče v mestu ali v okolišu dunajske ubožnice, in ker ni razvideti, iz katerega razloga naj bi v dobrodelni zaklad (zdaj dunajski splošni preskrbljevalni zaklad) šla tudi odstotnina (prispevek) od nepremakljivega premoženja samo radi tega, ker se mora po §u 21. cesarskega patenta z dne 9. avgusta 1854, št. 208. drž. zak. privzeti v zapuščinsko razpravo, vršecho se po dunajskem sodišču, akoravno se to nepremakljivo premoženje nahaja zunaj Dunaja in njegove ubožnice, toraj na ozemlju, na katero se ubožno preskrbljevanje sedajne velike dunajske občine, za katero je ravno namenjen splošni preskrbljevalni zaklad, niti več ne razteza. Ako bi veljalo nasprotno menenje, bi se ne moglo smatrati niti omejitve, nahajajoče se v ukazu nižjeavstrijskega apelacijskega sodišča z dne 16. decembra 1842, št. 10719, na kateri se pritožiteljica opetovano sklicuje, da nepremakljivo premoženje ležeče zunaj kronovine nižje avstrijske, na Dunaji unnršega, ni podvrženo odmeri pristojbin za splošni bolniški in dobrodelni zaklad, opravičene, ampak bi se moralo smatrati, da velja le-ta dolžnost, prispevati za navedeni zaklad, tudi za nepremakljivo premoženje, ležeče v kaki drugi kronovini. Da pa se mora le-ta ukaz nižjeavstrijskega apelacijskega sodišča, akoravno se je izdal na prošnjo bivše nižje avstrijske deželne vlade, imeti kot interpretacijo dvornih dekretov z dne 30. avgusta 1806, št. 782. zb. j. z. in z dne 22. junija 1821, št. 1770. zb. j. z., in (kar se tiče prispevkov za splošno bolnico na Dunaji) najvišje odločbe z dne 30. aprila 1803, št. 605. zb. j. z., katero je izdalo omenjeno sodišče in katera je veljala kot pravilo nižjim sodiščem, in ni nikakor splošne pravne veljave, kakor kak zakon ali kaka

avtentična interpretacija zakonodavca, izhaja iz jasne določbe §-a 8. obč. drž. zak. K temu pa pride še, da ne jednači samo dvorni dekret z dne 17. junija 1808, št. 854 zb. j. z. glede plačevanja pristojbin od prostolastne in fidekomisne zapuščine prispevkov za dunajski bolniški in dobrodelni zaklad, ampak da to jednačenje odreja tudi dekret dvorne pisarnice z dne 28. aprila 1807, št. 809. zb. j. z. glede onih zapuščin, katere se prigode na Dunaju, od oseb podvrženih vojaškemu sodstvu, kar se tiče njih oprostitve od plačevanja teh prispevkov za oba zaklada, in je tudi izrazil navedeni ukaz nižjeavstrijskega apelacijskega sodišča z dne 16. septembra 1842, št. 10719. Z ozirom na to mora se pa smatrati, ker se sedaj po §-u 3. zakona z dne 31. decembra 1891, št. 72. drž. zak. ne jemlje v poštev pri odmeri prispevkov za dunajski bolniški zaklad od zapuščin, katere se prigode v občinskem okolišu dunajskem, vrednosti zunaj mestnega ozemlja ležečega nepremakljivega premoženja pri proračunu čiste zapuščine, da je to določilo analogno uporabljati tudi pri odmeri prispevkov za splošni preskrbljevalni zaklad. Pritožiteljica ima pa tem manj razloga braniti se proti temu, da se zakon z dne 31. decembra 1891, št. 72. drž. zak. analogno uporablja, ker je sama, in sicer z uspehom, odkler je ta zakon v veljavi, zahtevala, da se § 8 tega zakona analogno uporablja in sicer glede prispevkov za splošni preskrbljevalni zaklad od zapuščin takih oseb, katere so stale sicer za časa, ko se je izdal dekret dvorne pisarnice z dne 28. aprila 1807, št. 809. zb. j. z., katere pa ne stoje več pod vojaškim sodstvom po zakonu z dne 20. marca 1869, št. 78. drž. zak. Ako se konečno pritožiteljica sklicuje na zakon z dne 31. oktobra 1893, št. 54. drž. zak., ne more tudi le-ta podpirati njenega menenja, da je v predležčem slučaju sodišče prve instancije odmerilo prispevek jednega odstotka za splošni preskrbljevalni zaklad od zapustnikovih nepremičnin, ležečih v Gumpoldskirchenu, toraj zunaj dunajskega, z zakonom z dne 19. decembra 1890, št. 45. drž. zak. razširjenega občinskega ozemlja (oziroma tudi okoliša ubožnice), ker morajo z ozirom na §-a 1. in 3. tega zakona veljati pač tudi zemljišča na Dunaji kot nepremakljivo premoženje, ležeče v nadvojvodini nižjeavstrijski, in so toraj, ako se zapuščinska razprava po rednem bivališči zapustnikovem vrši pred sodiščem te kronovine, vendar zunaj Dunaja, podvržena prispevku za nižjeavstrijski deželni ubožni zaklad, med tem, ko se nasprotno zunaj razširjenega

mestnega ozemlja dunajskega ležeče nepremakljivo premoženje pač ne more smatrati kot zapuščina, ki se je prigodila v mestu ali na ozemlju dunajske ubožnice (dvorni dekret z dne 22. junija 1821, št. 1770. zb. j. z.)

Ob enem ukrenilo se je, da se zgoraj navedeni pravni rek vpiše v reperitorij izrekov pod št. 165.

b) Nalog v smislu §-a 11. ces. naredbe z dne 16. novembra 1858, št. 213. drž. zak. izdati se sme le, ako je določen čas, kedaj neha najemna pogodba.

Tvrdba L. in B. vzela je l. 1882. od Jurija in Ane O. s pogodbo z dne 24. februarja 1882 v najem pritlično prodajalnico in več drugih prostorov za čas do 1. aprila 1893 l. proti temu, da plačuje letno najemnino v dveh ponaprejšnjih letnih obrokih dospelih 1. aprila in 1. oktobra vsacega leta v plačilo. L. 1893. dogovorili sta se stranki, da se plačuj odslej najemnina vsacega 1. januarja in 1. julija. Ko je najemnica plačala 12. julija 1896. l. najemnino za čas od 1. julija do 31. decembra 1896, odpovedal je Jurij O. stanovanje s tem, da se mora izprazniti do 31. decembra 1896. Ker sta se pa najemodavca bala, da bi najemnica tega dne prostorov ne izpraznila, prosila sta, da se izda nalog za izpraznitev.

Okrajno sodišče v L. izdalo je na to prošnjo nalog z dne 1. julija 1896, št. 4129, s katerim se je najemnici zaukazalo, da izprazni najete prostore do dne 1. januarja 1897 proti izvršitvi. Proti temu nalogu vložila je najemnica pravočasno vgovore.

Z razzodbo z dne 18. oktobra 1896, štey. 5846 zavrnilo je okrajno sodišče v L. vgovore najemnice in razzodilo, da ostani nalog z dne 14. julija 1896, št. 4129 v veljavi.

Razlogi:

Najemna pogodba z dne 24. februarja 1882 sklenila se je za dobo do 1. aprila 1893. Končala je toraj dne 1. aprila 1893. Leta 1893, dogovorili sta pravdni stranki, da se mora najemnina, ki se je dotlej plačevala vsacega 1. aprila in vsacega 1. oktobra, v prihodnje vedno plačevati dne 1. januarja in 1. julija vsacega leta. Glede najemnih prostorov ni se ničesar izpremenilo, ostali so toraj prostori, ki so se s pogodbo z dne 24. februarja 1882 dali v

najem, tudi še nadalje v zakupu. Glede dobe, doklej trajaj najemna pogodba, ni se ničesar dogovorilo, ampak samo določilo se je, izpremenivši dotično določbo prvotne pogodbe, o katerih terminih je plačevati najemnino. Le-ta najemna pogodba mogla se je toraj, ker njena doba ni bila določena niti izrecno niti molče, v smislu §-a 1116. o. d. z. in §-a 2., *lit. c*) ces. naredbe z dne 6. nov. 1858, št. 213. drž. z. razveljaviti samo potom odpovedi in sicer potom tri-mesečne odpovedi. Najemodavca oziroma toženca imela sta toraj, ker se ravno ni dogovoril določeni rok za odpoved in za vrnitev najemnega objekta, vsak čas pravico, da razveljavita to pogodbo potem, ko sta jo odpovedala preje tri mesece. Dne 14. julija 1896 odpovedala sta toženca po svoji trditvi in sicer izvensodno tvrdki L. in B. to pogodbo s tem, da se morajo najemni prostori do 1. januvarija 1897 izprazniti in vrniti. Tožnica odpovedi ni sprejela. Radi tega bila sta toženca prisiljena sodnim potom odpovedati, in izdal se je na prošnjo tožencev de pr. 14. julija 1896, št. 4129 nalog na izpraznitev najetih prostorov do 1. januvarija 1897. Sicer je res, da bi bila morala po navedenem stvarnem položaju vložiti toženca samo odpoved, in da ni bilo zaprositi, da se izda nalog, naj se izpraznijo najeti prostori. Toda s tem, da sta toženca zahtevala, naj se izda omenjeni nalog, ni se zgodila najemnici nobena krivica. Ako bi bila najemodavca v prošnji de pr. 14. julija 1896, št. 4129 stanovanje odpovedala, in ako bi bila v odpovedi navedla 1. januvarij 1897 kot dan, s katerim naj se konča najemna pogodba, zgodila bi se bila odpoved najemne pogodbe pravoveljavno, prošnja bi se morala sprejeti in proti najemnici izišlo bi rešilo v smislu §-a 6. ces. naredbe, da bi se, ako bi se proti odpovedi ne vložili vgovori, eventualno 1. januvarija 1897 izvršila izpraznitev. Toženca sta pa, ker po njuni navedbi tožnica izvensodne odpovedi ni hotela vzeti na znanje, prosila samo za nalog, da izprazni tožnica najete prostore, in se je na to naložilo tožnici, da mora 1. januvarija 1897 izprazniti najete prostore, ali pa vložiti v zakonitem roku svoje vgovore. Toženca vložila sta svojo prošnjo v istem času, v katerem bi bila zamogla po zakoniti določbi pravočasno vložiti tudi odpoved. V tem slučaju toraj izišli nalog z dne 14. julija 1896, št. 4129 nima značaje onega naloga, ki ga predpisuje § 11. navedene ces. naredbe. Kajti po tej določbi se more vložiti prošnja, naj se izda nalog za izpraznitev najetih prostorov, in izdati se mora

ta nalog tekom zadnjih šest mesecev, predno preteče najemna doba. Ako bi najemodavca v roku, kakor ga določuje zakon za odpoved, ne bila vložila prošnje za izpraznitev najetih prostorov in ako bi bila vkljub temu zahtevala, da se morajo ti prostori 1. januarija 1897 izprazniti, potem bila bi le-ta prošnja smatrati kot taka v smislu §-a 11. navedene cesarske naredbe in bi se morala zavrniti iz navedenih razlogov kot v zakonu nevtemeljena. Prošnja, katero sta vložila toženca *sub* pr. 14. julija 1896, šte. 4129 pa se iz tega razloga, ker sta najmodavca mesto besede odpoved nepravilno rabila izraz izpraznitev, ni mogla zavrniti, ker se s tem najemnici ni zgodila krivica, da se je izdal proti njej v roku, v katerem bi se bila mogla vložiti zakonita odpoved, nalog na izpraznitev. Kar tiče vgovor, da najmodavca tudi nista imela pravice do odpovedi, ker se je baje leta 1894 sklenila pogodba, po kateri sta se najmodavca najemnici nasproti zavezala, da ji najemne pogodbe dotlej ne bosta odpovedala, dokler bode najemnica v L. imela trgovino, trditi se mora da ta ugovor v zakonu ni vtemeljen. Po §-u 1090. o. d. z. namreč morajo se najemne pogodbe skleniti za določeni čas, in imajo po §-u 1116. o. d. z., v slučajih, da se v pogodbi doba ni določila, kontrahenti pravico zakonite odpovedi. Po prejšnjem vgovoru ne pristojala bi najmodavcema pravica odpovedi, in bi bila pogodba nerazvezna dotlej, dokler bi najemnica svojo trgovino v L. izvrševala. S tega se razvidi, da doba namišljene pogodbe na noben način, niti po izrecnem dogovoru, niti po kontrahentu pristojeci odpovedi ni bila tako določena, kakor to zahteva zakon, ker se ravno čas, doklejš bode najemnica v L. trgovino izvrševala, ne more imenovati določen, vsled česar se ta pogodba v smislu §-o 1090. o. d. z. ne more smatrati kot najemna pogodba, in se toraj na ta vgovor ne more ozirati. Iz navedenih razlogov izreči se je moralo, da ostani nalog na izpraznitev v veljavi.

Na apelacijo tožnice razveljavilo je višje deželno sodišče v G. z. rzsodbo z dne 11. nov. 1896, šte. 10574 in nalog z dne 14. julija 1893, št. 4129.

Razlogi:

Predmet pravde in rzsodbe je jedino vprašanje, je li se more najemna pogodba, obstoječa med pravdnima strankama, razveljaviti potom odpovedi ali potom izpraznilnega naloga. Po §-u 11 cesarske naredbe z dne 16. novembra 1858, št. 213. drž. zak., sme se pri po-

godbah, katere nehajo po preteku določenega časa, ne da bi se preje odpovedale, ako se boji, da se najemni predmet ne bode vrnil v dotičnem času, ali da se ne bode vzel nazaj, izdati izpraznilni nalog. Tak nalog toraj nima namena, razrušiti pogodbo in se v to svrho ne more zahtevati. Slučaj, da se izda izpraznilni nalog, je le tedaj, ako neha pogodba v določenem roku in sicer brez odpovedi, česar se pa v predležčem slučaju ne more trditi. Ravno tako ni res, da je pogodba po dozdevni, dne 14. julija 1896 vršivši se ustni odpovedi nehala s 1. januarijem 1897, kajti le-ta odpoved se po določenih navedene cesarske naredbe ne more izvršiti in bi imela razrušitev najemne pogodbe le tedaj za posledico, ako bi bila nasprotnica s tem zadovoljna, ako bi bili toraj obe stranki sklenili pogodbo v tem smislu, kar se pa ne trdi. Vrh tega bi se po navedenem tudi v tem slučaju ne mogel izdati izpraznilni nalog. V predležčem slučaju določila se je najemna doba s pogodbo z dne 24. februarija 1882 za čas do 1. aprila 1893. Odslej obnavljala se je ta pogodba molčé, in se je toraj spremenila iz take z določenim končnim terminom v tako nedoločene dobe po §-ih 1113. do 1115. o. d. z. Treba je bilo toraj po §-u 1116. o. d. z., da se pogodba razruši, odpovedi, ne trdi se pa, da se je odpoved vršila v zakoniti obliki. Celó, ako bi se bila najemna pogodba obnovila do 1. januarija 1897., bi se vendar ne mogel izdati izpraznilni nalog, ker bi potrebovala ravno po §-u 1116. o. d. z. odpovedi, da se razruši. Ne more se tu govoriti o posledicah izpraznilnega naloga in onih odpovedi, razmotrivati se mora samo, ali bi bilo treba izpraznilnega naloga ali odpovedi, ker je ravno med njima pojmoven razloček. Tudi se ne more spuščati v razmotrivanje tega, kar sta obe stranki navedli o odpovedi in njenih posledicah in je-li v predležčih razmerah odpoved dopustna, ker bi se s tem poseglo v rzsodilo morebitne pravde radi odpovedi. Iz navedenih razlogov ugoditi se je moralo tožbenemu zahtevu.

Vsled revizijske pritožbe tožencev potrdilo je najvišje sodišče z odločbo z dne 23. decembra 1896, št. 14713 rzsodbo višjega sodišča iz njenih razlogov ter pripomnilo z ozirom na navedbe revizijske pritožbe:

Nalog, da se izprazni najemni predmet določenega dne, ima v smislu §-a 11. cesarske naredbe z dne 16. novembra 1888, št. 213. drž. zak. za pogoj, da je dotična najemna pogodba tega dne že nehala. Ako pa doba najemne pogodbe ni določena, razrušiti se mora

taka pogodba po §-u 116. o. d. z. in po §-u 2. omenjene cesarske naredbe potom odpovedi. Kot odpoved se pa prošnja de pr. 14. julija 1896, št. 4129 ne more smatrati niti po svoji vsebini niti po svojem zahtevku.

c) Tudi s postavitvijo v poprejšnji stan radi dokazil, na novo najdenih, se ustavi eksekucija.

Vsled prošnje M. M. uvedla se je eksekucija na podlagi razsodbe trgovinskega in pomorskega sodišča v Trstu od 18. sept. 1894, št. 3745 zoper L. udovo H-rico roj. D-ovo v iztirjanje 101 gld. s pr. in na odnosni drugi dražbi dostal¹⁾ je M. dr. P. za 25 gld. nepremičnino, pod tab. št. 395., sodno cenjeno na 243 gld. Vknjiženi upnik A. C. napravil je pravočasno preponudbo, ki se je tudi sodno sprejela in na odnosni zopetni dražbi dostal je on sam omenjeno nepremičnino za 251 gld. Novo dražbo sprejelo je na znanje in odnosno odobrilo deželno sodišče v Trstu z odlokom od 24. junija 1896,

¹⁾ Za nemški »erstehene«, italijanski »deliberare« rabi nam v pravnih spisih: »zdražiti«, za »erstehere« (italj. »deliberatore«) pa »zdražitelj«. Poslednjega izraza iščemo zastoj v merodajnem M. Pleteršnikovem slovensko-nemškem slovarji, a v njem ga tudi iztakniti ne moremo, ker izvajamo v slovenščini in v slovanščini sploh vse take besede na »elj« izključno od nedovršnih glagolov, na pr. učitelj, močitelj, slepitelj, nastojatelj (superior), staratelj (varih), pisatelj, voditelj itd. Sploh pa ne more značiti zdražitelj po duhu našega jezika osebe, ki je na dražbi največ ponudila, nego značila bi morda ta beseda le ono osebo, ki je ponudila na dražbi nekaj več od drugega ponudnika, ono namreč, ki je druge zdražila.

Vem prav dobro, da ni posebno uzorna ni ta beseda dostatnik, skovana na Hrvaškem po nemški besedi er + stehen (= do + stati), in njena izvedenka dostatnina (erstehungspreis, prezzo di delibera), — ker pa ni umestno, da bi se oddaljevali v tem od najbližjih hrvaških svojih sosedov in ker imamo v kujževnem in celo v pr. postava Gesetz, vgovor Einrede, podati se sich begeben, dopasti gefallen, zameriti vermessen, obstati gestehen itd. itd., — mislim, da bi nam lahko služili še obe tudi nadalje in sicer dotlej, dokler ne dobimo za njiju prikladnejše besede.

Temu dosledno bi nam lahko služila beseda »dostatnina« tudi za »sakupilo«. Le ta poslednja beseda znači namreč le »auslosungsgeld«, a ne pomenja nikakor ne tega, kar imenuje Nmec »erstehungspreis«, Italijan pa »prezzo di delibera«. Morda bi nam rabiti mogla beseda »skupilo« za »feilbietungserlös«, a pomisliti je treba, da ne prodaja sodnik na javni dražbi nobenih stvari, kajti on jih le oddaja (giebt hintan, aliena) zoper voljo lastnikovo, kakor se o tem lahko prepiča vsak pravnik iz klasične knjige: Das östr. Hypotekenrecht von Dr. A. Exner, na 232 do 235 strani.

št. 4742 in z odlokom od 15. julija 1896, št. 5301, razdelilo je med vpravičene vso dostatnino, ki je je imel plačati dostatnik po dražbenih pogojih v 14 dneh. Dostatnine ni pa dostatnik niti plačal v določenem roku vpravičencem, niti je je dal v sodno položbo in zaradi tega dovolilo je deželno sodišče v Trstu z odlokom od 21. okt. 1896, št. 7855 na prošnjo izvršiteljevo zoper dostatnika novo dražbo omenjene nepremičnine in je razpisalo nov narok¹⁾ za njeno izvršitev. Med tem dovolilo se je pa izvršenki od vseh treh sodnih instancij postavitvev v poprejšnji stan radi dokazil na novo najdenih, in z ozirom na to je prosila, naj se začasno ustavi znova dovoljena dražba.

Opiraje se na določbe dvorn. dekr. od 25. avgusta 1783, št. 179., 14. nov. 1785, št. 495. in od 1. dec. 1788, št. 925. zb. j. z., katerih se ne ustavlja z vmesnim sporom radi dokazil na novo najdenih že uvedena eksekucija in gledé na to, da z vprašavno postavitvijo v poprejšnji stan se ni še uničila razsodba trgovinskega in pomorskega sodišča v Trstu od 18. sept. 1893, št. 3745, na podlagi katere se je uvedla eksekucija, odbilo je deželno sodišče v Trstu z odlokom od 1. dec. 1896, št. 9426. njeno prošnjo.

Primorsko višje deželno sodišče premenilo je pa vsled rekurza izvršenke z odločbo od 7. jan. 1897, št. 5429 omenjeni odlok prve instancije, ustavilo začasno izvršilno dražbo, z nova dovoljeno, in je zaukazalo, naj prvo sodišče razpiše dan v zaslišanje obeh dveh strank in naj potem odloči, ako in na koliko naj neha nadaljna eksekucija. To svojo odločbo upiralo je na te-le

razloge:

Glasom rešitev trgovinskega in pomorskega sodišča od 25. februarja 1895, št. 1776, višjega deželnega sodišča od 3. junija 1896, št. 2324 in najvišjega sodišča od 23. sept. 1896, št. 9971 dovolila se je rekurentinji zoper razsodbo od 18. sept. 1894, št. 3745 postavitev v poprejšnji stan radi dokaznih sredstev, na novo najdenih, ako bi prisegla, da ni hote zamolčala ponujenih novih dokazil. To prisego je storila in glasom odloka od 27. nov. 1896, št. 22503

¹⁾ Za tagsatzung (dies statutus, destinatio, udiencia) služi nam v pravnih stvareh sicer beseda: »narok«, a narod naš ne upotrebljava je v tem smislu. Kakor Bolgarjem, Srbom in Hrvatom rabi mu za »dies statutus« kaj lepa beseda: »ročišče«, kar nam dokazuje tudi narodna pesem: »Na junaško zove ga ročišče.«

razpisalo je trgovinsko in pomorsko sodišče nov narok za razpravljanje o tožbi de pr. 15. avg. 1893, št. 12156, vsled katere je izišla razsodba od 18. sept. 1894, št. 3745. Vmesni ta spor radi dokaznih sredstev, na novo najdenih ne teče več, kajti završen je bil z omejenimi tremi odločbami, ki so same po sebi odmaknile pravna tla razsodbi od 18. sept. 1894, št. 3745, na podlagi katere je nadaljeval M. M. izvršilne korake zoper L. ud. H . . rico, roj. D . . ovo. Prošnja rekurentinje opira se na listine, polno vero imajoče, in temu dosledno ni bilo uporabljati v navzočem slučaju določeb dvornih dekretov, navedenih v odloku prve stopinje, nego uporabiti je bilo določbo §-a 2. dvorn. dekr. od 22. junija 1836, št. 3345. just. zak. 36.¹⁾

V rednem dvornem rekurzu poudarjal je sicer izvršitelj M. M., da je odlok, s katerim se je dražbeni čin sprejel sodno na znanje, že davno stopil v pravno krepost, in da so nastale vsled tega nove pravne razmere med dostatnikom in drugimi hipotekarnimi upniki, da bi moralo sodišče v smislu §-a 339. ces. post. od 1. maja 1781, št. 13. z. j. z. prisoditi omenjeno nepremičnino dostatniku A C., s pravico vknjižbe in s pravico vseh bremen, na ²⁾ nji vknjiženih, ako bi bil namreč dokazal, da je izpolnil dražbene pogoje in da ga morajo zadeti temu dosledno, ker ni izpolnil dražbenih pogojev, vse posledice, omenjene v §-u 330. preje navedenega ces. patenta, in da je odločba višjega deželnega sodišča v očitem protislovju z določbo §-a 188. novega sodnega reda od 27. maja 1896, št. 30. drž. zak. — a vzlic vsem tem navedbam potrdilo je najvišje sodišče z odločbo od 10. marca 1897, št. 2693 odločbo višjega deželnega sodišča tržaškega, ker so odmaknena vsa pravna tla razsodbi v pravdi

¹⁾ Le ta odločba je v soglasji z določbami §-ov 362., 363. in 369. »gradjanskega postopnika za Hrvatsku«, od katerih slove § 363. tako-le: Do povrata ne bude dovoljena u prvoy ili višjoj molbi, nesmije se ustaviti ovrha osude izdane od prije u stvari glavnoj.

²⁾ Po nemškem vzgledu vtepla se nam je na takih mestih v književni jeziku besedica: »pri«, ki bi stala tu jako nelogično. V Slovencih in v vseh drugih Slovanih znači pri le to, kar izražamo z besedami: tik, stran, poleg, zraven, kraj, neben, ad, apud, appresso, accanto itd., a ne izraža ni na, ni za, ni pod, ni pred, ni ob, ni od, ni v. Nikjer in prav nikjer ne govori namreč naš narod tako, kakor se navadno dandanes piše v vseh naših knjigah in vestnikih, n. pr. bil sem pri sodišču in pri razpravi; naš narod govori tudi v tem oziru še prav po slovanski, namreč tako-le: bil sem na sodišči in na razpravi; naš poslanec je bil pred cesarjem; sedel sem na kosilu za mizo; ne kupujte od židov.

izrečeni, odkar se je dovolila zoper njo pravnokrepno postavitev v poprejšnji stan radi dokazil, na novo najdenih, saj se je ž njo z nova ustanovilo poprejšnje stanje in ker se ni smelo toraj na podlagi te razsodbe ni dovoliti niti nadaljevati več eksekucije.

T.

Kazensko pravo.

a) Za učen prestopka po §-u 335. k. z. radi prekoračbe silobrana je potrebna objektivno težka telesna poškodba v zmislu §-a 152. k. z.

Peter R. in Matvej S. sta kvartala. Vsled razpora med igro sta se spopadla. Med tepežem je Peter R. potegnil nož in ranil Matveja S. na hrbtu in na palcu leve roke. Zdravniška veččaka sta sodila obe rani kot lahki, a izrekla sta, da je bila prizadeta rana na hrbtu, z ozirom na rabljeno orožje, na uporabljeno moč, in na položaj rane, s takim orodjem in na tak način, ki povzročata navadno smrtno nevarnost.

Državno pravdnništvo je obtožilo Petra R. radi hudodelstva težke telesne poškodbe po §ih 152. in 155., *lit. a)* k. z.

Deželno sodišče tržaško pa ga je proglasilo krivim samo prestopka po §-u 335. k. z., češ da je, braneč samega sebe, nasprotnika ranil, a silobran prekoračil.

Državno pravdnništvo je izpodbijalo navedeno razsodbo na temelju §-a 281., št. 5. k. pr. r. v dvojnem smislu: češ, da ni navel sodni dvor razlogov (§ 270., št. 7. k. pr. r.), iz katerih je smatral silobran opravičenim, in češ, (to v prilog obtožencu), da prekoračba silobrana radi osuplosti, bojazni ali strahu ni kaznivo zmirom in brezpogojno po §ih 335., odnosno 431. k. z., nego da je sodnemu dvoru navesti vsakrat v smislu §-a 260., št. 1. k. pr. r. izrecno one okolnosti, ki opravičujejo uporabnost rečenih kazenskih določil.

Kasacijsko sodišče je z razsodbo od 17. decembra 1896, št. III85 odbilo ničnostno pritožbo državnega pravdnništva, toda razveljavilo na temelju §-a 290. k. pr. r. izpodbijano razsodbo in proglasilo Petra R. krivim prestopka po §-u 431. k. z.

Razlogi:

Ničnostna pritožba ni vtemeljena, kajti sodni dvor je ugotovil, da je Matvej S. obtoženca s pestjo bil in mu zaušnice dajal, in da

se je obtoženec samo zato branil, ker je bil omamljen in zmočen vsled napada in grdega ravnanja svojega nasprotnika. Le-to so pač zadostni razlogi, iz katerih ni sodni dvor prišteval obtožencu hudodelstva težke telesne poškodbe. Na drugi strani pa je smatral sodni dvor obstoječo prekoračbo obrambene pravice zato, ker je obtoženec, mesto gole fizične moči uporabil v odpor nasprotnika orožje, ki ga je vrhu tega rabil na način, da je bilo nevarno za telesno varnost nasprotnikovo. Toda učin prestopka zoper telesno varnost po §-u 335. k. z. domneva poškodbo, ki je objektivno težka v smislu §-a 152. k. z. A sodni dvor je menil, da zadostuje za uporabo §-a 335. k. z., da je krivoma prizadeta poškodba težka, sicer ne po §-u 152. k. z., nego samo v juridičnem smislu, radi obstoja pogojev označenih v §-u 155., *lit. a*) k. z. Temu menenju pa nasprotuje razmerje med §-oma 152. in 335. k. z. Le-to določilo (§ 335. k. z.) se nanaša izrecno na § 152. k. z., in ta okolnost dokazuje pač jasno, da je potrebno za učin prestopka po §-u 335. k. z. prizadetje take poškodbe, ki je objektivno, v smislu §-a 152. k. z., težka, ter da nikakor ne zadostuje, ako je bila prizadeta sama za-se lahka poškodba ob tacihi uvetih, o katerih (kakor določata §-a 153. in 155., *lit. a*) k. z.) učinja poškodba, sama za-se lahka, hudodelstvo težke telesne poškodbe. Kajti v takovih slučajih ni poškodba težka, nego samo juridična kvalifikacija dejanja je taka, da smatra takovo poškodbo hudodelstvom teške poškodbe. Radi tega je bilo, odbivši pritožbo ničnosti državnega pravdnštva, razveljaviti izpodbijano rabsodbo v smislu §-a 290. k. pr. r., ter proglasiti obtoženca krivim prestopka po §-u 431. k. z.

Fitik.

b) O prekoračbi silobrana je uvaževati, je-li mogel napadaneec pričakovati pripomoči od bližnjih oseb, in je-li moral uporabiti dotično nevarno sredstvo v svojo obrambo.

Po leti 1896. l. je točil Josip M. svoje vino tihotapno v svoji hiši in je prodajal po 28 kr. liter. Necega dne meseca julija je prišel pred njegovo hišo Fran M. in je naročil polič vina, ter se je potem usedel na tla in je svojo koso klepal. Ko je bil koso sklepal in vino popil, je naročil še en polič, ki ga je hotel domov nesti, ter je dal potem Josipu M. 24 kr., češ da ne plača dražje. Josip M. pa je zah-

teval 28 kr., in zato sta se začela besedičiti. Naposled je rekel Fran M., da ne plača več nego 24 kr. za liter vina, ter je pripomnil, da, ako noče Josip M. denarja sprejeti, mu o vahtih vrne liter svojega vina. Izrekši le-te besede, je Fran M. zamahnil s koso proti Josipu M. Le-ta se je prestrašil in zagrabilši debel kamen iz zidu, ga je zalučal proti Franu M., ter ga zadel v glavo in mu povzročil težko rano, vsled katere je bil ranjenec več nego 30 dnij bolan in za delo nezmožen, ki je bila za življenje nevarna in ki je bila prizadeta s takim orodjem in na tak način, ki navadno povzročujeta smrtno nevarnost.

Državno pravdnništvo je obtožilo Josipa M. hudodelstva težke telesne poškodbe po §-ih 152., 155., *lit. a) b)* in *e)* k. z., a deželno sodišče tržaško ga je proglasilo krivim samo prestopka po §-u 335. k. z. radi prekoračbe silobrana.

Ugodivši obtoženčevi pritožbi ničnosti po §-ih 281., št. 9, *lit. b)* in 288., št. 3. k. pr. r., ter §-u 5. zakona od 31. decembra 1877, št. 3. drž. zak. od 1878. l. je kasa cijsko sodišče z razzodbo od 12. januvarija 1897, št. 14957 ex 1896 razveljavilo izpodbijano razzodbo in zaukazalo okrajnemu sodišču koperskemu, da to pravdo vnovič razzpravlja in razzsodi.

Razlogi:

Ugotovljeno je v prid obtoženca, da je obtoženo dejanje samo vsled silobrana izvršil. Kar pa se tiče onega odstavka razzsodbenih razzlogov, ki vtemeljujejo obsodbo obtoženca radi prekoračbe silobrana, omenja sodni dvor samo, da bi bil moral obtoženec poklicati na pomoč one osebe, ki so tam blizu stale. Po pravici vgovarja pritožba, da ni zadostno to uvaževanje, da se smatra obtoženca krivim prekoračbe silobrana, kajti sodni dvor ni ustanovil poblížnjih okolnostij, iz katerih bi bilo razzvideti, da je mogel obtoženec pričakovati od 50 korakov oddaljenih osob dejanjsko pripomoč proti svojemu, njegovo življenje nevarno neposredno pretečemu nasprotniku. Na drugi strani pa ni uvaževal sodni dvor, je-li bilo obtožencu na razzpolaganje samo ono zelo nevarno sredstvo obrambe, ki bi je bil mogel rabiti z ozirom na svoj položaj, in na vrsto, in način uporabe, in je-li ni obtoženec mogoče v tem smislu kaj zakrivil. Radi tega je bilo izpodbijano razzsodbo razzveljaviti in pravdo odslej pristojnemu okrajnemu sodišču koperskemu v razzsojo odrediti.

Fitik.

c) Hranjenje raznesilnih tvarin v prostorih, v katerih ljudje prebivajo, je kaznivo, tudi če je hranišče zaklenjeno. — Kazniva je tudi samo začasna posest dinamita.

Kasacijsko sodišče je odbilo z rzsodbo od 2. marca 1895, št. 15670 ex 1894 ničnostno pritožbo Jurija J. zoper rzsodbo okrožnega sodišča rovinjskega od 23. novembra 1894, št. 352, s katero je bil krivim proglašen pregreška po §-ih 2. in 3. zakona od 27. maja 1885, št. 134. drž. zak.

Razlogi:

Pritožba graja pred vsem, da je bil sodni dvor mnenja, da je obtoženec hranil dinamit v odprtej skrinji v svoji gostilni, dočim je obtoženec vedno trdil, da ga je hranil v predalu omare, kjer so bile tudi njegove poslovne knjige shranjene, ter da je bil oni predal navadno zaklenjen. Bistvenega pomena nima prav za prav takovo razlikovanje, ker je odločilna za kaznivi učin samo okolnost, je-li bil shranjen dinamit v prostoru, v katerem so ljudje prebivali, a ne okolnost, je-li bilo hranišče odprto ali zaklenjeno, to temveč, ker izjavlja tudi sodni dvor, da ni bil vprašavni predal nobenemu dostopen, in ker na drugi strani obtoženec trdi, da je bil predal navadno zaklenjen, toraj tu pa tam vendar-le odprt. Pritožba trdi nadalje, da ni kazniva samo začasna posest dinamita. Toda tudi samo začasna posest dinamita učinja pregrešek po §-u 3. zak. o raznesilnih tvarinah, ako obstajajo okolnosti, iz katerih je izvajati v napominanem zakonu označena nevarnost. A brez ozira na to se ne strinjajo pritožbina izvajanja z rzsodbinimi razlogi, ki niti ne govore o začasni posesti dinamita, dočim je obtoženec sam priznal, da je hranil dinamit najmanje 20 dnij v svoji hiši. V kolikor pa pritožba oporeka, da bi bila obstojala kaka nevarnost (§ 3. nav. zak.), ter poudarja, da je tudi veščaki v svojem rzsodilu ne uvažajo niti navajajo, zadošča omeniti, da ustanavljajo rzsodbeni razlogi, da je bil shranjen dinamit v prostorih, v katerih so ljudje prebivali, in da ga je obtoženec tudi na prostem ognjišči zapalil, da se uvidi nevarnost iz le-teh okolnostij v zvezi z naredbama od 2. julija 1877, št. 68 in od 22. septembra 1883, št. 156. drž. zak., ki ukazujejo, da je ločiti brezpogojno kapice od smojnic (§ 7., odst. 2) in prepovedujejo hraniti raznesilne tvarine v prebivališčih (§ 115., odst. 1.). *Gerkič.*

d) Nevarnost, označena v §-u 3. zak. od 27. maja 1885, št. 134. drž. zak., ne zahteva natančnega in strogega dokaza.

Kasacijsko sodišče je odbilo z razsodbo od 23. februarija 1894. št. 15345 od 1893. l. ničnostno pritožbo Jakoba B. in Martina J. zoper razsodbo okrožnega sodišča rovinjskega, s katero sta bila pregreška po § u 3. zak. od 27. maja 1885, št. 134. drž. zak. krivima proglašena.

Razlogi:

Ničnostna pritožba obtožencev sloni na §-u 281., št. 5. k. pr. r. in trdi, da izpodbijana razsodba, ni nikakor vtemeljila sodnega, izvedeniškemu nasprotnega menenja, da je obstajala nevarnost razpoka, povzročena po dejanju obtožencev. Sodni dvor pa je ustanovil, da je hranil obtoženec B. v svojem bivališči v Barbani, nekoliko tednov, 20 dinamičnih smojnic (patron) v košari, ki je ležala v nekeji omari, v katerej so bile tudi buteljke vina, in katero so zato pogostoma odpirali in zapirali; da je hranil Martin J. dlje časa 10 dinamičnih smojnic, v cunjjo zavite, v odprtem sodčku, v sobi, v kateri so ljudje prebivali, in v kateri so celo svatbo praznovali, ter da so našli povodom hišnega ogleda 10 smojnic v neki miznici blizu ognjišča. Ako toraj meni sodni dvor, da je povzročalo takovo hranjenje dinamita, tudi brez ozira na izvedeniška izvajanja, stalno nevarnost za lastnino, zdravje in življenje drugih ljudi, se ne more trditi, da ni navel sodni dvor za svoje menenje potrebnih razlogov. O pravem tolmačenju in razumevanju zakona ni niti trebalo strogega in natančnega razložanja dokaza nevarnosti, ki je bila z obtoženim dejanjem spojena, kajti iz okolnostij, ki je je vgotovil sodni dvor, izhaja kar naravnost, da bi bil lahko došel tako nezadostno shranjeni dinamit v roke hudobnih ali neizkušenih oseb. A če smatra veččaško menenje verjetnost razpoka dinamita, ki sta ga obtoženca hranila, v slučaju požarja manjšo, ako bi se namreč gubelj dinamita prijel, a priznava vendar-le nevarnost po nastajanju soparov, to učita min. naredbi od 2. julija 1877. l., št. 68. drž. zak. in od 22. septembra 1883. l., št. 156. drž. zak., da so zaukazane posebne previdnosti (§-i 19., 22., 44., 115. i. dr.) za hranjenje takozvanih oboroženih, t. j. s kapiami opravljenih smojnic, očitveno z ozirom na nevarnost razpoka, ki nastaja posebno vsled udarca, sunca in razgretja. Že iz primerjanja navedenih predpisov z ustanovljenimi okolnostmi izhaja

nevarnost, ki jo je smatral obstoječo sodni dvor, ter se ne more sploh vgovarjati, da bi bil mnogo lažje razpočil dinamit, ki sta ga obtoženca hranila, nego raznesilna tvarina, ki je pravilno in v redu shranjena, ter da bi bil razpok, dogodivši se ob taci razmerah, mnogo pogubnejši, nego razpok še večje množine dinamita, ki pa je bil pravilno shranjen v skladišči od prebivališč oddaljenem. Ker je toraj ustanovil sodni dvor, ne da bi s tem kršil §-a 281. št. 3. k. pr. r., ali zakona krivo razumeval, nevarnost, ki je potrebna učinu pregreška po §-u 3. zak., od 27. maja 1885. l., št. 134. drž. zak., v nasprotji prestopka po §-u 2. reč. zak., tedaj je po pravici smatral obstoječim napominani pregrešek. Radi tega je bilo pritožbo obtožencev odbiti, ker ni v zakonu vtemeljena.

Fitik.

e) Kvarjenje izida tehtanja na kvar kupca je kaznivo po §-u 199., *lit. c*) kaz. zak., tudi če je bila tehtnica pristna.

Okrožno sodišče rovinjsko je obsodilo Jakoba D. radi poskušene pregreška goljufije po §-ih 8., 239., 197., 205. in 461. k. z.

Ugodivši ničnostni pritožbi državnega pravdnštva, je proglasilo kasacijsko sodišče z rzsodbo od 30. oktobra 1896. št. 9690 obtoženca krivim poskušene hudodelstva goljufije po §-ih 8., 197. in 199., *lit. c*) k. z.

Razlogi:

Vgotovljeno je, da je bil obtoženec v svojej javni prodajalnici pripravil za uporabo tehtnico, ki je imela na skledici za blago dve papirnati plošči, med katerima so bile skrite drobtine, vsled česar bi bil kupec oškodovan o vsacem tehtnaji za 30 gramov. Na le-ta način bilo je uporabiti kazensko določilo §-a 199., *lit. c*) k. z. Ne more se nikako oporekati, da se nanašata (v smislu avtentične interpretacije min. naredbe od 20. avgusta 1855, št. 10194. navedene v št. 2668. Hye-ve zbirke) besedi »mera in uteha«, označeni v §-u 199., *lit. c*) k. z., na tehtno pripravo (tehtni aparat, tehtnico). Toda rzsodbeni razlogi menijo, da v predstojećem slučaju ne gre za pokvarjenje tehtnice, nego samo za popačenje izida tehtanja na kvar kupca, dasi je bila tehtnica pristna. Zdi se toraj, da je domneval sodni dvor, da je obstajalo v predstojećem slučaju goljufno ravnanje o rabi pristne tehtnice. A to menenje je pomotno. S premembami, ki jih je obtoženec na tehtnici povzročil, postala je tehtnica sama »ne-

pristna; dokler so obstajale one premembe, ni bilo mogoče s tehtnico, o pravilni rabi iste, sploh pravično tehtati; neizogibna posledica pokvarjenja tehtnega aparata je bila temveč, o pravilni rabi tehtnice, presežek teže na škodo kupca. Kaže se toraj, da ni bil vzrok oškodovanja odjemalcev način rabe tehtnice v vsacem posameznem slučaju (posebno ravnanje ž njo), nego pokvarjenje (prememba) tehtnice same. Da pa je bila takova prememba tehtnice prikladna, odjemalce v zmoto spraviti, priznava sodni dvor izrecno in tudi molče s tem, da je obtoženca krivim proglasil prestopka goljufije. Zato ni nikakor upoštevati opazke sodnega dvora, da je bila izvršena napominana prememba vidno in povsem površno, posebno zato ne, ker je pač vsacemu znano, da ne morejo odjemalci prodajalnične tehtnice neposredno pred uporabo iste natanko pregledati in preiskati, in da ni niti tržni komisar, ki je pač v takovih poslih izkušen, iztaknil pokvarjenja koj na prvi pogled. Ničnostna pritožba je v smislu §-a 281., št. 10. k. pr. r. vtemeljena in jej je bilo radi tega ugoditi ter na obtožbo stvarno razsoditi. *Fitik.*

f) Storilčeva lastnost označena v §-u 176., II., *lit. b)* k. z. obstaje, dokler posel pri gospodarji biva, tudi če je bil že prej iz službe odpuščen.

Bogomil K. in Albert P. sta služila kakor natararja pri gostilničarju Francetu M. v Pulji. Gostilničar je Bogomilu K. službo odpovedal in ga, izplačavši mu dolžno mezdo, odpustil iz službe dne 21. julija 1895. l. zvečer ob 8. uri. Po posredovanji Alberta P., ki je spaval v istej sobi z Bogomilom K., privolil je France M., da je ostal Bogomil K. še do 11. ure zvečer rečenega dne v gostilni, opravljaše službo kakor poprej, ter da je tudi prenočil v sobi z Albertom P. Rano v jutro dne 22. julija 1895. l. je Bogomil K. izginil iz gostilničarjeve hiše in odnesel tatinski nekoliko predmetov Alberta P., vrednih 7 gld.

Državno pravdnštvo je obtožilo Bogomila K. hudodelstva tatvine po §-ih 171., 176., II., *lit. b)* k. z.

Okrožno sodišče rovinjsko pa ga je z razsodbo od 26. avgusta 1895. l. proglasilo krivim samo prestopka tatvine po §-ih 171., 460. k. z., ter ga je obsodilo na štiri tedne zapora, češ, da Bogomil K. ni bil več v služabnem razmerji s Francetom M.,

ko je tatvino izvršil, toraj tudi ne domačin Alberta P.; da ni imel pravice v kritični noči prenočišča od gostilničarja zahtevati; da dovoljeno mu prenočišče ni bilo posledica služabnega razmerja, nego samo dobrot, ki mu jo je gostilničar storil z ozirom na prejšnjo službo; da ni bil obtoženec za časa izvršenega zločina svojemu bivšemu gospodarju posebne zvestobe dolžan.

Ugodivši ničnostni, na § 281., šte. 10. k. pr. r. opirajoči se pritožbi državnega pravdnštva, je proglasilo kasacijsko sodišče z rzsodbo od 12. oktobra 1895, št. 11254 Bogomila K. krivim hudodelstva tatvine po §-ih 171., 176., II., *lit. b*) k. z., ter ga obsodilo z uporabo §-a 54. k. z., na šest tednov ječe, a ob enem odločilo, da je smatrati rečeno kazen prestano, ker je bil obtoženec od 26. avgusta 1895. l. naprej zaprt.

Razlogi.

Menenje sodnega dvora je krivo, kajti vprašavna obtoženčeva lastnost je obstajala, dokler je trajalo prigodno razmerje, povzročeno med njim in med ukradenimi predmeti vsled njegove službe. Le-to prigodno razmerje pa je obstajalo, slovom ustanovljenj prvih sodnikov, dejanski in nepretgoma, dokler ni obtoženec stalno odšel iz gostilničarjeve hiše, in obstajalo je posebno še za časa izvršene tatvine, ter je trajalo zmerom do odhoda samo vsled služabnega razmerja. Kajti samo vsled služabnega razmerja je gostilničar dovolil, da je smel obtoženec v njegovi hiši prenočiti. Obtoženec je bil toraj za časa tatvine vsekako dolžan svojemu gospodarju in njegovim domačinom ono posebno zvestobo, ki je kazensko-pravno branjena po §-u 176., II., *lit. b*) kaz. zak., in koje žalitev učinja, kadar obstajajo še drugi uveti napominanega zakonitega določila, hudodelsko tatvino. Nasprotni nazor prvega sodišča kaže se toraj pravnopomotnim in v smislu §-a 281., šte. 10. k. pr. r. ničnostno rzsodilo, na podlagi istega proglašeno glede krivde in kazni. Bilo je radi tega razveljaviti izpodbijano rzsodbo na temelji §-a 288., odst. 2. k. pr. r., ter po 3. odst. navedenega paragrafa stvarno rzsoditi, da je zakrivil obtoženec, činom, v sodbenem besedilu označenim, hudodelstvo tatvine po §-ih 171., 176., II., *lit. b*) k. z. V smislu §-a 400. k. pr. r. je vračunati zapor obtoženca od razglašnja rzsodbe prve instancije t. j. od 26. avg. 1895. l. v dobo njegove kazni, kajti nastop kazni, ki mu jo je bilo prvo

sodišče prisodilo, je bil odložen samo vsled, od njegove volje neodvisne okolnosti, da je državno pravdnitvo pobijalo prvosodno razsodbo radi ničnosti. Ker pa je bil obtoženec od 26. avgusta 1895. l. naprej več nego šest tednov zaprt, bilo je odločiti, da je s tem prisojeno mu šesttedensko ječo prestal. *Gérkič.*

Književna poročila.

Mjesečnik pravnikičoga društva u Zagrebu ima v br. 4. za mesec april t. l. sledečo vsebino: Misli o reformi gradjanskoga parbenoga postupnika u nas na temelju načela ustmenosti in neposrednosti osvrptom na nové gradjanske parbene zakone u Cislitavi. Piše Adolfo Rušnov. Nastavak. — Ekonomija kazne. Iz sudačke prakse. Napisao dr. A. Szalay. — Ovrha na namirenje novčane tražbine na nekretnine po avstrijskom ovršnom zakonu od 25. svibnja 1896. Napisao dr. Stjepan Posilović. — Stranke i zastupnici stranaka u kaznenom postupku. Napisao dr. Nikola Ogorelica. — Pravosudje. A. Gradjansko. B. Kazeno. C. Mjenbeno-trgovačko. Iz upravne prakse. — Svaštice. — Književne obznane. — Viestnik.

Kurze Darstellung des ordentlichen Processganges nach der neuen Civilprocessordnung vom 1. August 1895, R. G. Bl. Nr. 113. Dr. Arnold Pollak. — Prag. 1897. — 8°, 53 str.

Die Grundsätze der Zwangsvollstreckung ausländischer Executionstitel im österreichischen Recht. Dr. Josef Eckstein. — Praga. 1897. — 8°, 69 str.

Über die bindende Kraft der richterlichen Entscheidungen nach der neuen österreichischen Civilprocessordnung. Dr. Friedrich Stein. — Na Dunaji. 1897. — Manz. Cena 40 kr.

Die Beweiskraft im neuen Civilprocesse. Dr. Albert Wehli. — Na Dunaji. 1896. — Manz.

Welche der beiden Parteien hat das Gericht im Falle des § 378 C. P. O. unter Eid zu vernehmen Dr. Emerich Prettenhofer. — Na Dunaji. 1897. — Manz. Cena 60 kr.

Das neue österreichische Patentrecht auf Grund des Patentgesetzes vom 11. Jänner 1897, Nr. 30 R. G. Bl. Ein Leitfaden in systematischer Darstellung. Dr. Paul Ritter Beck v. Mannagetta. — Na Dunaji. 1897. — Alf. Hölder.

Das Pfandrecht an beweglichen Sachen nach österr. bürgerlichen Rechte. Dr. E. Demelius. I. odd. — Na Dunaji 1897. — Wilh. Braumüller.

Das Gerichtswesen und die Advocatur in Deutschland. Reiseaufzeichnungen von Dr. Godzimir Malochowski. — Na Dunaji. 1896. — Manz. — Cena 1 gld. 20 kr. 115 str. — Knjigo je zelo priporočati vsem sodniškim uradnikom, ker je iz nje prav lahko posneti, kako bode opravljati notranjo službo po novih zakonih.

